

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 131

din 12 mai 2023

Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”, ca urmare a sesizării dlui Alexei Codreanu

Pe data de 13.04.2023, Consiliul Audiovizualului (în continuare – CA) a recepționat petiția f/nr. din 12.04.2023 din partea dlui Alexei Codreanu, prin care susține că serviciul media de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” a comis încălcări ale Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA).

Astfel, petiționarul menționează că, în urma audierii programelor informative ale serviciului media de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”, a constatat mai multe încălcări ale CSMA, și anume ale art. 13 alin. (1)-(4), alin. (6) și alin. (9).

Potrivit petiționarului, *„având în vedere faptul că în Republica Moldova este instituită Stare de Urgență, dar și faptul că împotriva statului demarează un război informațional, alimentat de Federația Rusă și implementat prin intermediul politicului, precum și a furnizorilor de conținut audiovizual”, este necesară monitorizarea de către CA a activității serviciului media de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”, care „are practic același tip și caracter informativ precum postul de televiziune „Orhei TV”, sancționat anterior în luna decembrie 2022, mai nou, în 2023, nefiindu-i prelungită licența de emisie”.*

Totodată, Alexei Codreanu, în petiție, menționează că este important să se atragă atenția la faptul că serviciul media de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” *„are legături directe cu persoane condamnate în Republica Moldova și companii care se găsesc în mai multe liste de sancțiuni internaționale. Mai mult, legătura acestor persoane și companii este direct proporțională cu persoane dubioase din Federația Rusă, care desfășoară războiul informațional propriu-zis în Republica Moldova și care are interesul de a contabiliza toate resursele politice și mediatice în vederea inițierii provocărilor și destabilizării în țara noastră”.*

În susținerea celor menționate supra, petiționarul a anexat înregistrarea audio a buletinului de știri din data de 11 aprilie 2023, ora 8:00.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din CSMA, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, CA, prin scrisoarea nr. 671 din 19.04.2023, a solicitat furnizorului de servicii media „MEDIA FORUM” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”, să prezinte înregistrarea audio a programului menționat în petiție și să-și expună opinia referitor la cele invocate de către Alexei Codreanu.

Prin scrisoarea f/nr. din 26.04.2023, „MEDIA FORUM” SRL a comunicat CA următoarele:

„Această declarație politică a dlui Alexei Codreanu nu are nimic cu încălcarea de facto comisă în buletinul informativ din 11.04.2023. Aproape toate acuzațiile dlui Codreanu privind constatarea mai multor încălcări sunt învinuiri politice și neîntemeiate care nu au la bază decât opinia proprie a angajatului deputatului din fracțiunea PAS. Mai mult decât atât, contextul sesizării se percepe ca o tentativă de presiune asupra CA pentru adoptarea anumitor decizii represive asupra radiodifuzorului „Radio Orhei FM”. Afirmațiile dlui Alexei Codreanu, și anume:

că „serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” este implicat în dezinformare prin difuzarea de informații false și a tentativelor de manipulare a opiniei publice”,

că „postul radio „Radio Orhei FM” are legături cu persoane condamnate în Republica Moldova și companii care se găsesc în mai multe liste de sancțiuni internaționale, legătura acestor persoane și companii este direct proporțională cu persoane dubioase din Federația Rusă, care desfășoară războiul informațional propriu-zis în Republica Moldova și care are interesul de a contabiliza toate resursele politice și mediatice în vederea inițierii provocărilor și destabilizării în țara noastră”,

– aceste declarații sunt defăimătoare în adresa serviciului de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”.”

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din CSMA, CA a supus controlului serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” prin prisma celor invocate de petiționar.

Rezultatele monitorizării au atestat că pe data de 11 aprilie 2023 serviciul media de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”, în cadrul buletinului informativ de la ora 8:00, a difuzat o știre politică și două știri sociale cu titlurile: „Ilan Șor, despre relațiile regimului cu NATO: Ei încearcă să ne ia țara și să o folosească împotriva intereselor noastre”, „Accident la Peresecina. O mașină s-a ciocnit cu un TIR” și „Acuzații de corupție: doi polițiști din Cahul condamnați la câte cinci ani de pușcărie”.

De menționat că prima știre din buletin, cu titlul: „Ilan Șor, despre relațiile regimului cu NATO: Ei încearcă să ne ia țara și să o folosească împotriva intereselor noastre”, este varianta restrânsă/redușă a știrii cu același titlu publicată pe 10 aprilie 2023 pe pagina web a Partidului ȘOR.

Titlul știrii conține opinia lui Ilan Șor despre acțiunile guvernării de la Chișinău, care, potrivit lui, ar încerca să ia țara și să o folosească împotriva intereselor poporului. Totodată, termenul „regimul”, folosit în locul termenilor: „guvernarea”, „autoritățile”, „conducerea”, denotă atitudinea părtinitoare și de rea-credință a serviciului media de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”.

Știrea, citită în totalitate de către prezentatoare, este realizată în baza declarațiilor lui Ilan Șor cu privire la politica externă a Republicii Moldova și cu privire la participarea militarilor moldoveni la exercițiul militar „Defender 23”.

Urmează parafrizarea: *„El atenționează că populația este foarte conștientă că interesele sale constau în prietenia cu vecinii, inclusiv cu Rusia, și nu dorește să devină încă un pion în mâinile păpușarilor occidentali și marionetelor politice de la Chișinău ale acestora. Un alt aspect al intereselor ascunse ale Occidentului în raport cu Republica Moldova este disponibilitatea exprimată de autoritățile europene de a ajuta Moldova în lupta împotriva Rusiei. El a subliniat că deși autorităților de la Chișinău le place foarte mult să se plângă de presiunea pe care se presupune că o simt din partea Moscovei, de fapt, presiunea asupra Moldovei din partea Occidentului și a structurilor sale militare și politice este incomparabil mai mare și mai puternică, a notat Ilan Șor.”*

Așadar, este de menționat că știrea s-a axat doar pe opinia lui Ilan Șor cu privire la acțiunile Guvernului de la Chișinău de integrare a Republicii Moldova în structurile europene și în NATO. În cadrul știrii, serviciul media de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” nu a încercat să asigure favorizarea liberei formări a opiniei consumatorilor de programe și asta chiar dacă în cadrul programelor de știri exactitatea, corectitudinea și reflectarea echilibrată a diferitor opinii sunt esențiale.

Lipsa celei de-a doua poziții împiedică formarea unei opinii echilibrate despre subiectul în cauză. În această ordine de idei, scopul jurnaliștilor este de a informa cât mai corect populația, oferind o imagine complexă a subiectelor discutate în societate, prin reflectarea echilibrată a diferitor opinii, în special atunci când subiectul este în discuție publică.

Dat fiind faptul că în știre se aduc acuzații autorităților de la Chișinău, inclusiv pentru participarea militarilor moldoveni la exercițiul militar organizat de NATO, pentru echilibrarea știrii reacția părților implicate este obligatorie, or aceasta lipsește. În cadrul știrilor conflictuale, precum este știrea despre relațiile Republicii Moldova cu NATO, difuzată de către serviciul media de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” pe data de 11 aprilie 2023, prezența celei de-a doua poziții este obligatorie.

Ca urmare a controlului efectuat, s-au atestat derogări de la prevederile art. 13 alin. (6) lit. a) din CSMA privind asigurarea informării corecte, dat fiind faptul că subiectul nu conține principalele puncte de vedere aflate în opoziție, iar datele prezentate nu sunt suficiente pentru a asigura libera formare a opiniei despre relațiile Republicii Moldova cu NATO.

În contextul celor expuse sunt relevante prevederile **art. 13 alin. (6) lit. a) din CSMA**: *„În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de*

natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică.”

În ședința publică din 12 mai 2023, membrii CA și-au exprimat acordul cu constatările din raportul de control, menționând că furnizorul de servicii media „MEDIA FORUM” SRL este la prima încălcare de acest gen, de aceea urmează să se aplice sancțiunea cu avertizare publică.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se ia act de rezultatele monitorizării serviciului de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”.
2. Se admite petiția f/nr. din 12.04.2023 din partea dlui Alexei Codreanu.
3. Se sancționează cu avertizare publică furnizorul de servicii media „MEDIA FORUM” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.
4. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, furnizorul de servicii media „MEDIA FORUM” SRL este obligat să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, conform cărora: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de debateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică.”

5. Furnizorul de servicii media „MEDIA FORUM” SRL va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.
6. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.
7. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcției control servicii media audiovizuale.
8. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU